

Національний
банк України

Реєстрація колекторських компаній

Національний банк України

м. Київ, 7 червня 2021

Ця презентація підготовлена виключно з метою ознайомлення із концепцією майбутнього регулювання. Жодне положення, зазначене у цій презентації, не слід розуміти як конкретну вимогу, що міститься у проекті нормативно-правового акта. Бачення майбутнього регулювання, що міститься у цій презентації, може бути змінено або вдосконалено за результатами подальшого опрацювання.

Хто має зареєструватись в Реєстрі колекторських компаній?

Компанія повинна звернутись з пакетом документів до Національного банку як заявник для внесення відомостей про неї до Реєстру колекторських компаній (далі – Реєстр), якщо має намір врегулювати прострочену заборгованість, яка **одночасно**:

- виникла за договором про **споживчий кредит** або іншим договором, визначеним у ст. 3 Закону України "Про споживче кредитування" та
- здійснюється **в інтересах** інших осіб відповідно до укладеного з ними договору.

Небанківські фінансові установи, що мають право надавати фінансові послуги з факторингу та/або надавати кошти у позику, в тому числі на умовах фінансового кредиту подають скорочений пакет документів (заяву про включення до Реєстру), а інші юридичні особи - повний пакет документів.

Не зобов'язані реєструватися такі суб'єкти:

- фінансові установи, які врегулюють прострочену заборгованість **виключно** у власних інтересах;
- юридичні особи, які врегулюють прострочені борги **виключно** за житлово-комунальні послуги або телекомунікаційні послуги.

Не можуть реєструватися компанії:

- місцезнаходженням яких є тимчасово окупована територія України або територія проведення операції Об'єднаних сил.

У які строки необхідно зареєструватись в Реєстрі?

- Закон встановлює стислі строки для реєстрації компаній, які мають намір **продовжувати** здійснювати врегулювання простроченої заборгованості за договором з кредитодавцем / новим кредитором;
- Національний банк **не може** подовжити цей строк (оскільки він передбачений у прикінцевих та перехідних положеннях Закону);
- На розгляд пакету і прийняття рішення – 30 робочих днів, але обраховується лише з моменту коли поданий пакет є **повним**;
- Потрібно заздалегідь підготувати пакет документів для реєстрації.

Наслідки для незареєстрованих компаній з 14 жовтня

Заборонено здійснювати врегулювання простроченої заборгованості за споживчими кредитами **на користь інших осіб до моменту внесення відомостей до Реєстру;**

Договір кредитодавця або нового кредитора про врегулювання простроченої заборгованості за споживчими кредитами із незареєстрованою компанією буде вважатися **нікчемним;**

У разі отримання пропозиції послуги з врегулювання заборгованості за споживчими кредитами від незареєстрованої компанії, **кредитодавець повинен повідомити** про це Національний банк у 5-денний строк;

Кредитори, які не є фінансовими установами з відповідними ліцензіями, зобов'язані **припинити самостійне врегулювання** простроченої заборгованості за споживчими кредитами та залучити зареєстровану колекторську компанію.

Встановлення вимог до реєстрації колекторських компаній Національним банком

Строк прийняття
Положення про
реєстрацію

До 14 липня 2021 року

Проведення другої зустрічі
щодо практичних аспектів

Протягом липня 2021

Ознайомлення з Положенням,
підготовка нових питань

Зміст проекту Положення про реєстрацію

Вимоги до осіб, що мають намір
набути статус колекторської компанії
(а саме: вимоги до ділової репутації
та структури власності)

Порядок ведення Реєстру та перелік відомостей,
що будуть розміщені в Реєстрі

Перелік та вимоги до документів, що
подаються для включення особи до
Реєстру

Порядок здійснення контролю Національним банком
за вимогами, яким повинні відповідати колекторські
компанії під час включення відомостей про себе в
Реєстрі

Порядок розгляду документів для
включення в Реєстр та порядок
прийняття рішення щодо включення або
відмови у включенні до Реєстру

Порядок виключення осіб з Реєстру

Національний банк включає заявника до Реєстру лише у разі дотримання таких умов:

Прозора структура власності

Розкрита інформація про всіх ключових учасників компанії та зв'язки між ними.

Бездоганна ділова репутація заявника, власників істотної участі та керівників

Дотримання вимог закону, ділової та професійної етики.

Керівники та працівники відповідають кваліфікаційним вимогам

Достатній рівень знань у сфері споживчого кредитування та захисту прав споживачів.

Важливо заздалегідь перевірити свою компанію на відповідність цим вимогам!

Вимоги до структури власності колекторських компаній (1)

Юридичні особи, що не є
небанківськими фінансовими
установами, керуються

Небанківські фінансові установи
керуються

вимогами Положення про реєстрацію
колекторських компаній, що буде прийнятий
Національним банком до 14 липня 2021
року.

вимогами Положення про вимоги до
структури власності надавачів фінансових
послуг, затвердженого Постановою
Правління Національного банку № 30
від 14.04.2021

Зверніть увагу!

В обох положеннях однакові підходи, і вимоги будуть схожими.
Тому вже зараз потрібно проводити **самооцінку** прозорості структур власності

Корисні посилання:

- Затверджене Положення №30: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0030500-21#Text>
- Сторінка НБУ про структури власності НФУ: <https://promo.bank.gov.ua/transparent-nonbank-market>

Вимоги до структури власності колекторських компаній (2)

Структура власності є прозорою, якщо одночасно виконуються такі вимоги:

відомості про структуру власності дають змогу визначити:

- **усіх** осіб, які мають пряму та/або опосередковану істотну участь у заявнику або можливість значного або вирішального впливу на управління та/або діяльність заявника/колекторської компанії;
- **усіх** ключових учасників усіх юридичних осіб у ланцюгу володіння корпоративними правами заявника/колекторської компанії;
- характер взаємозв'язків між заявником/колекторською компанією та/або особами, зазначеними вище;

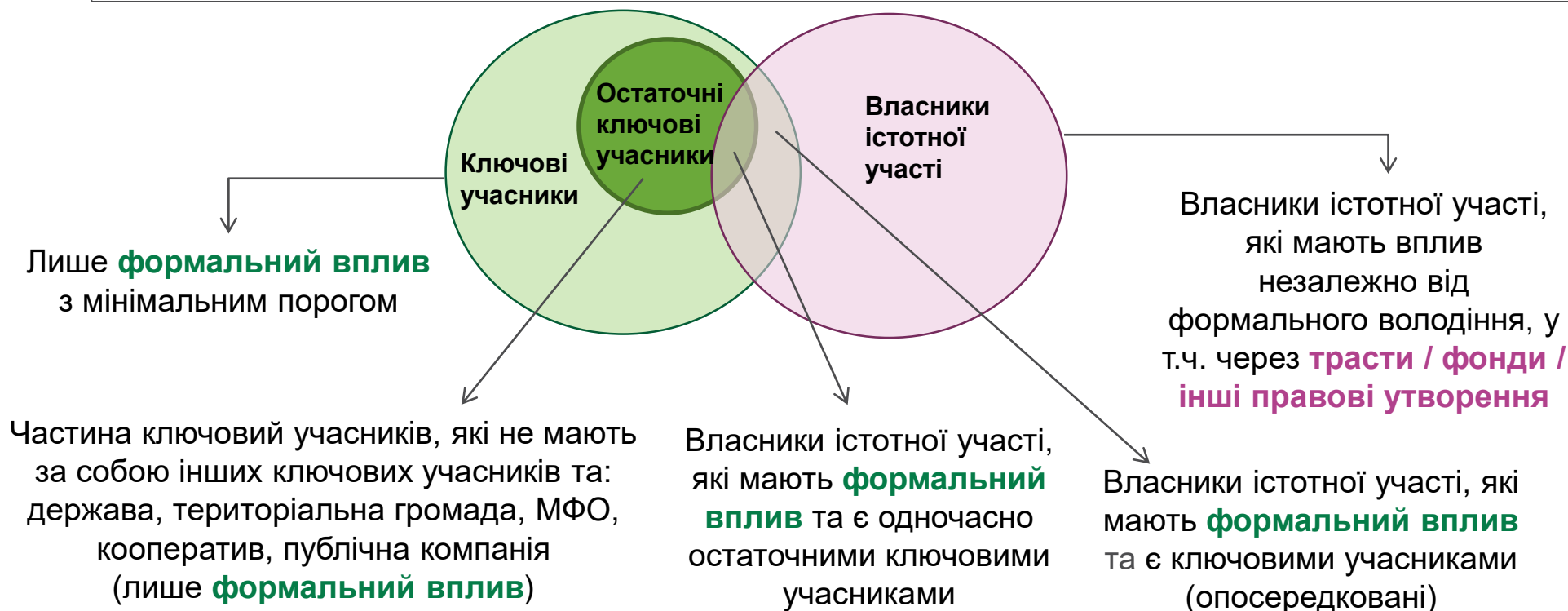
у структурі власності заявника **відсутні** особи, яким відповідно до законодавства заборонено бути власником істотної участі колекторської компанії:

- зокрема, якщо власник істотної участі є резидентом держави-агресора або зареєстрований в державі-агресорі.

Вимоги до структури власності колекторських компаній (3): обсяг розкриття

Відомості про структуру власності заявника/колекторської компанії дають змогу визначити:

- 1) ключових учасників заявника/колекторської компанії;
- 2) ключових учасників кожної юридичної особи у ланцюгу володіння корпоративними правами заявника/колекторської компанії;
- 3) всіх осіб, які мають пряму та/або опосередковану істотну участь / можливість значного або вирішального впливу на управління та/або діяльність заявника/колекторської компанії;
- 4) характер взаємозв'язків між заявником/колекторською компанією та/або особами, зазначеними вище.

Вимоги до структури власності колекторських компаній (4): ключові учасники

Ключовим учасником юридичної особи є:

**Фізична
особа**

Фізична особа, яка володіє корпоративними правами такої юридичної особи, при цьому:

1. Якщо в юридичній особі більше ніж 20 учасників-фізичних осіб, ключовими учасниками вважаються **20 учасників з найбільшою часткою**

2. Якщо **однакові за розміром частки** належать більше ніж 20 учасникам-фізособам, ключовими учасниками юридичної особи вважаються всі фізичні особи, які володіють **частками у розмірі двох і більше відсотків** у статутному капіталі такої ЮО.

**Юридична
особа**

Юридична особа, яка володіє часткою (пакетом акцій) у розмірі **двох і більше відсотків** у статутному капіталі такої юридичної особи

Особливості

Публічна компанія не має ключових учасників юридичної особи

Ознаки небездоганної ділової репутації для самооцінки: фізичні особи (1)

Дотримання закону та публічного порядку

- наявність судимості за ряд кримінальних правопорушень;
- Застосування українських та іноземних санкцій;
- включення до переліку осіб, пов'язаних зі здійсненням терористичної діяльності;
- позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю;
- надання недостовірної інформації НБУ, яка вплинула/могла вплинути на рішення Національного банку.

Виконання фінансових зобов'язань

- несуттєве порушення податкових зобов'язань (більше 2 розмірів ММЗП);
- суттєве порушення податкових зобов'язань (більше 100 розмірів ММЗП);
- порушення зобов'язання фінансового характеру на суму >100 розмірів ММЗП;
- визнано банкрутом у справі про неплатоспроможність ФО.

Професійна діяльність

- звільнення за систематичне або грубе порушення посадових обов'язків чи інших правил;
- застосування дисциплінарного стягнення у ряді випадків;
- звільнення з посади судді, прокурора, правоохоронного органу, державної служби або органів місц. самоврядування через притягнення до дисциплінарної відповідальності.

Ознаки небездоганної ділової репутації для самооцінки: фізичні особи (2)

Обіймання посад або істотна участь в колекторських компаніях

- володіння істотною участю в колекторській компанії протягом року перед її виключенням з Реєстру;
- перебування більше 6 місяців на посаді керівника КК протягом року перед її виключенням з Реєстру;
- можливість надавати обов'язкові вказівки або іншим чином визначати чи істотно впливати на дії такої КК протягом року перед виключенням.

Правопорушення

- повідомлення про підозру, обвинувальний акт або оголошено в розшук за певні злочини;
- встановлено факт порушення вимог законодавства: антикорупційного, фінансового моніторингу, про фінансові послуги (рішенням суду, яке набрало законної сили);
- судом прийнято рішення про застосування примусових заходів медичного чи виховного характеру.

Ознаки небездоганної ділової репутації для самооцінки: юридичні особи (1)

Дотримання закону та публічного порядку	<ul style="list-style-type: none">• застосування українських або іноземних санкцій;• включення до переліку осіб, пов'язаних зі здійсненням терористичної діяльності;• надання недостовірної інформації НБУ, яка вплинула або могла вплинути на прийняття Нацбанком рішення.
Виконання фінансових зобов'язань	<ul style="list-style-type: none">• несуттєве порушення податкових зобов'язань (більше 2 розмірів ММЗП*);• суттєве порушення податкових зобов'язань (більше 100 розмірів ММЗП);• порушення зобов'язання фінансового характеру на суму більше 635 розмірів ММЗП;• визнано банкрутом.
Господарська діяльність	<ul style="list-style-type: none">• внесено до списку емітентів, що мають ознаки фіктивності, що ведеться НКЦПФР;• щодо акцій ЮО наявні публічні обмеження /обтяження:<ul style="list-style-type: none">• арешти та інші публічні обтяження або інші обмеження розпорядження / проведення операцій;• або зупинено розміщення акцій у зв'язку з визнанням емісії недобросовісною або застосування санкцій.

* з 1 січня 2021 року ММЗП = 6000 гривень

Ознаки небездоганної ділової репутації для самооцінки: юридичні особи (2)

Володіння істотною участю в колекторських компаніях

- володіння істотною участю в колекторській компанії протягом року перед її виключенням з Реєстру;
- можливість надавати обов'язкові вказівки або іншим чином визначати чи істотно впливати на дії такої колекторської компанії протягом року перед виключенням.

Керівник або власник істотної участі ЮО

- наявність у керівника цієї ЮО та/або власника істотної участі в цій ЮО ознак небездоганної ділової репутації.

Можливість «відбілити» ділову репутацію особи

Ознаки

Фізична або юридична особа, щодо якої є **певні*** ознаки небездоганної ДР має право подати до Національного банку клопотання про незастосування до неї виявленої ознаки.

***Не підлягають** відбіленню ознаки, пов'язані з дотриманням закону та публічного порядку.

Клопотання

Клопотання має містити:

- 1) пояснення причин виникнення цієї ознаки;
- 2) обґрунтування щодо її незастосування.

До клопотання додаються копії документів, які підтверджують викладені особою аргументи.

Клопотання може подаватись одночасно з заявою на реєстрацію.

Результати

Національний банк після розгляду клопотання та поданих документів має право прийняти одне з таких рішень:

- 1) застосування до особи ознаки небездоганної репутації, або
- 2) незастосування до особи ознаки небездоганної репутації.

Вимоги до керівника і працівників колекторської компанії

Колекторська компанія має перевірити, що її керівник відповідає таким кваліфікаційним вимогам:

1) вимогам щодо професійної придатності - має достатній рівень знань у сфері споживчого кредитування та законодавства про захист прав споживачів фінансових послуг, в тому числі вимог щодо взаємодії із споживачами при врегулюванні простроченої заборгованості (вимог щодо етичної поведінки) та законодавства про захист персональних даних;

2) вимогам до ділової репутації.

Кваліфікаційні вимоги до **працівників** будуть встановлені окремим НПА. Серед них: достатній рівень знань та несудимість за ряд категорій злочинів.

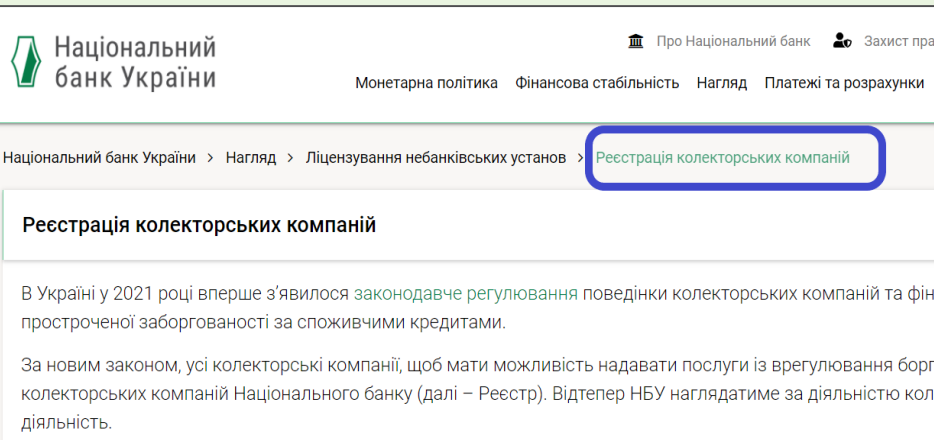
Більше інформації про реєстрацію колекторських компаній

- Спеціальна сторінка про реєстрацію колекторських компаній на сайті Національного банку:

<https://bank.gov.ua/ua/supervision/licensing-nonbanking/reg-cc>

- Віджет «Запитати про ліцензування» на сайті Національного банку:

<https://bank.gov.ua/ua/supervision/appeal-support>

Національний банк України

Про Національний банк | Захист прав споживачів

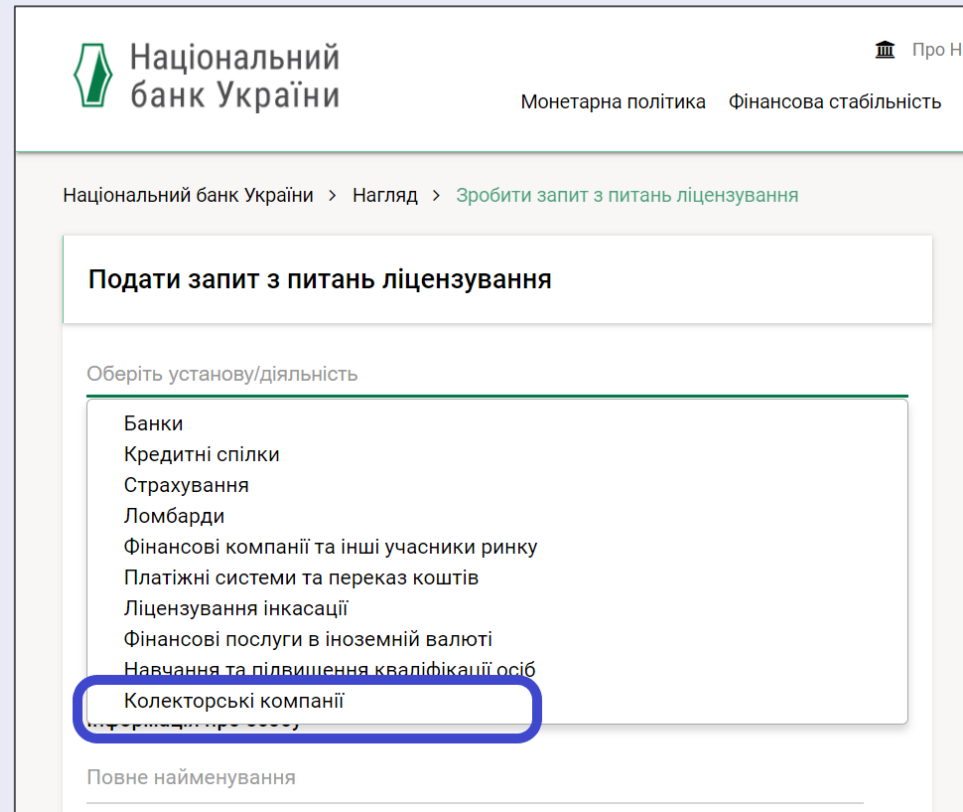
Монетарна політика | Фінансова стабільність | Нагляд | Платежі та розрахунки

Національний банк України > Нагляд > Ліцензування небанківських установ > **Реєстрація колекторських компаній**

Реєстрація колекторських компаній

В Україні у 2021 році вперше з'явилося законодавче регулювання поведінки колекторських компаній та фінансової простроченої заборгованості за споживчими кредитами.

За новим законом, усі колекторські компанії, щоб мати можливість надавати послуги із врегулювання боргів колекторських компаній Національного банку (далі – Реєстр). Відтепер НБУ наглядатиме за діяльністю колекторських компаній.

Національний банк України

Про Національний банк | Захист прав споживачів

Монетарна політика | Фінансова стабільність

Національний банк України > Нагляд > **Зробити запит з питань ліцензування**

Подати запит з питань ліцензування

Оберіть установу/діяльність

- Банки
- Кредитні спілки
- Страховання
- Ломбарди
- Фінансові компанії та інші учасники ринку
- Платіжні системи та переказ коштів
- Ліцензування інкасації
- Фінансові послуги в іноземній валюті
- Навчання та підвищення кваліфікації осіб
- Колекторські компанії**

Повне найменування

Пропозиції та питання

Пропозиції та зауваження щодо проекту необхідно направляти на адресу електронної пошти: NBFI.regulations@bank.gov.ua

Питання стосовно практичних аспектів реєстрації колекторських компаній необхідно подавати за формою на сайті Національного банку: <https://bank.gov.ua/ua/supervision/appeal-support>

Сесія запитань/відповідей

